

Februar 2012

Skuemestervejledning

Metaltrykker
Gravør

GENEREL VEJLEDNING	3
<i>Indledning</i>	3
<i>Skuemestrene</i>	3
<i>Begrænsninger ved beskikning af skuemestre til den enkelte bedømmelse</i>	3
<i>Honorarregler</i>	3
<i>Tilvejebringelse af opgaver</i>	4
<i>Vurderingsgrundlag</i>	4
<i>Indkaldelse af skuemestre til bedømmelse</i>	4
<i>Indstilling til ny svendeprøve</i>	4
<i>Klageadgang og klagefrist</i>	4
GENERELT OM BEDØMMELSE OG KARAKTERGIVNING	5
<i>7-trinsskalaen</i>	5
<i>Princip ved karaktergivningen</i>	5
<i>Særligt for karakteren 12</i>	6
<i>Votering og karaktergivning</i>	6
<i>Prøver med karakterberegning</i>	7
<i>Meddelelse af karakterer til Industriens Uddannelser</i>	7
SPECIFIK VEJLEDNING	8
<i>Bedømmelse og beviser mv.</i>	8
<i>Metalsmed</i>	8
<i>Den praktiske prøve</i>	8
<i>Generelt</i>	8
<i>Vurderingsramme</i>	9
<i>Karakter</i>	9
<i>Metaltrykker</i>	9
<i>Gravør</i>	10

Generel vejledning

Indledning

Skuemestervejledningen består af en generel del med regler for udpegning, honorarer, bedømmelse og karakterskala samt en faglig del, der specificerer prøvens indhold og bedømmelse for den enkelte uddannelse.

Der er udarbejdet en faglig del for hvert uddannelsesområde som et bilag til denne vejledning.

Skuemestrene

Langt de fleste af uddannelserne under Industriens Uddannelser afsluttes med en svendeprøve. Prøverne bedømmes normalt af 2 censorer (skuemestre), der repræsenterer henholdsvis arbejdsgiversiden og arbejdstagersiden samt en eksaminator (lærer).

Eksaminator er den lærer, der har ført eleverne frem til prøven, mens skuemestrene er fagligt kompetente personer inden for det pågældende erhverv, som er udpeget af organisationerne bag Industriens Uddannelser.

Skuemestrene udpeges efter følgende regler og kriterier:

- Skuemestrene skal have den fornødne fagkundskab.
- Skuemestrene udpeges af organisationerne og fortsætter, til de bliver afbeskikket.
- Skuemestrene skal have tilknytning til faget og skal holde sig ajour med udviklingen inden for de uddannelser, hvor de medvirker ved svendeprøvebedømmelse.
- Skuemestrene skal have viden om uddannelsens anvendelsesmuligheder, herunder kendskab til aftagernes situation og behov.
- Hvis en skuemester ophører med at have tilknytning til faget på grund af eksempelvis pension eller ved ændrede beskæftigelsesforhold, ophører skuemesterhvervet efter 1 år.

Begrænsninger ved beskikning af skuemestre til den enkelte bedømmelse

En skuemester kan ikke deltage i bedømmelse af en svendeprøve, hvis han eller hun på grund af arbejdsmæssige, personlige eller slægtsmæssige forhold må anses for inhabil i forhold til en eller flere af eksaminanderne (eleverne).

Honorarregler

I forbindelse med bedømmelse af de faglige prøver ydes der honorar til skuemestrene og godtgørelse af udgifter til rejser og ophold.

Retningslinjerne for udbetaling af honorar findes på www.industriensuddannelser.dk. Reglerne kan også rekvireres ved henvendelse hos Industriens Uddannelser.

Tilvejebringelse af opgaver

Opgaverne stilles af skolen efter samråd med det faglige udvalg eller af en opgavekommission nedsat af det faglige udvalg, jf. bekendtgørelse om prøver og eksamen i erhvervsrettede uddannelser.

Vurderingsgrundlag

Grundlaget for uddannelserne er de kompetencemål, der er udarbejdet af de respektive faglige udvalg.

Kompetencemålene er beskrevet i Undervisningsministeriets bekendtgørelser og specificeret yderligere i de faglige udvalgs uddannelsesordninger og vejledninger.

Kompetencemålene udgør det fælles grundlag for al undervisning og praktik igennem hele uddannelsesforløbet og er følgelig også det grundlag, svendeprøvebedømmelsen skal foretages efter.

Indkaldelse af skuemestre til bedømmelse

Skuemestrene indkaldes normalt til prøvebedømmelse 5 uger inden bedømmelsen skal foretages. Iværksættelsepapirerne tilsendes fra Industriens uddannelser samtidig med indkaldelsen.

Indstilling til ny svendeprøve

Skolen og det faglige udvalg skal tilbyde elever, der ikke består den afsluttende svendeprøve, en ny prøve i den del af prøven som eleven ikke har bestået.

Eleven kan kun deltage i én omprøve. Skolen kan, efter samråd med det faglige udvalg, dog tillade en ny omprøve, hvis der foreligger særlige omstændigheder.

Klageadgang og klagefrist

I forbindelse med den afsluttende eksamen skal eleverne orienteres af skolen om mulighederne for klageadgang og frister, jf. bekendtgørelse om prøver og eksamen i erhvervsrettede uddannelser.

Eleven skal indgive klage om prøven, der skal være skriftlig og begrundet, til skolen senest 2 uger efter, at prøvebedømmelsen er bekendtgjort på sædvanlig måde, jf. § 43, stk. 2, 1. pkt.

Klager vedrørende bedømmelse af prøve afholdt som svendeprøve afgøres af skolen i samråd med det faglige udvalg, jf. § 46, stk. 3.

Afgørelsen skal være skriftlig og begrundet, og meddeles af skolen til klageren, jf. § 47.

Afgørelsen kan gå ud på:

- Tilbud om nye bedømmelse, dog ikke ved mundtlige prøver,
- Tilbud om nye prøve, eller
- At klageren ikke får medhold i klagen

Går afgørelsen ud på tilbud om ny bedømmelse eller ny prøve, skal klageren informeres om, at det kan resultere i en lavere karakter.

Hvis klageren ønsker at acceptere tilbud om ny bedømmelse eller ny prøve, skal meddelelse herom gives senest 2 uger efter meddelelsen om afgørelsen er afgivet, jf. § 48, stk. 1.

Generelt om bedømmelse og karaktergivning

7-trinsskalaen

7-trinsskalaen anvendes som vurderingsgrundlag i hele uddannelsessystemet.

Skalaen har en klar forskel mellem nabokarakterer og der er fortsat mulighed for gennemsnitsberegninger.

Princip ved karaktergivningen

Ved svendeprøvens begyndelse har eleven som udgangspunkt karakteren 12.

Den endelige karakter gives efter fradrag for de fejl, mangler eller usikkerheder der er observeret.

Karakteren 12
Gives for den fremragende præstation, der demonstrerer udtømmende opfyldelse af fagets mål, med ingen eller kun få uvæsentlige mangler.
Karakteren 10
Gives for den fortrinlige præstation, der demonstrerer omfattende opfyldelse af fagets mål, med nogle få mindre væsentlige mangler.

Karakteren 7
Gives for den gode præstation, der demonstrerer opfyldelse af fagets mål, med en del mangler.
Karakteren 4
Gives for den jævne præstation, der demonstrerer en mindre grad af opfyldelse af fagets mål, med adskillige væsentlige mangler
Karakteren 02 (beståelseskarakter)
Gives for den tilstrækkelige præstation, der demonstrerer den minimalt acceptable grad af opfyldelse af fagets mål.
Karakteren 00 (Fx)
Gives for den utilstrækkelige præstation, der ikke demonstrerer en acceptabel grad af opfyldelse af fagets mål
Karakteren -3 (F)
Gives for den helt uacceptable præstation

Særligt for karakteren 12

Lærlinge i uddannelserne under Metalindustriens uddannelser, der har opnået karakteren 12, kan indstilles til ML-prisen.

Se mere om ML-prisen på www.industriensuddannelser.dk/virksomheder/ml-prisen

Votering og karaktergivning

Den endelige karakter for svendepøven skal afgives som et helt tal fra 7-trins-skalaen. Karakteren fremkommer efter en votering mellem skuemestrene og læreren. I voteringen indgår hvad der er observeret under prøven.

Der er dog stadig prøveformer, der baserer sig på beregning af (vægtet) gennemsnit af flere delkarakterer. Såfremt dette er tilfældet vil det blive nærmere beskrevet i det relevante bilag til denne vejledning.

Prøver med karakterberegning

Såfremt der skal foretages en gennemsnitsberegning af flere karakterer fra 7-skalaen kan nedenstående afrundingstabel anvendes.

Interval, beregnet	Endelig karakter
-3,00 til -1,51	-3
-1,50 - 1,99	00
2,00 - 2,99	02
3,00 - 5,49	4
5,50 - 8,49	7
8,50 - 10,99	10
11,00 - 12.00	12

Meddelelse af karakterer til Industriens Uddannelser

Skolen fremsender umiddelbart efter svendepøven en karaktermeddelelse for hver elev til Industriens uddannelser. Karaktermeddelelsen skal være underskrevet af læreren og skuemestrene.

Specifik vejledning

Bedømmelse af svendeprøver for metalsmedeuddannelsen

Bedømmelse og beviser mv.

Grundlaget for metalsmedeuddannelsen er mål- og fagbeskrivelserne for uddannelsen.

Beskrivelserne er dermed det fælles grundlag for undervisning og praktik igennem hele uddannelsesforløbet og således også grundlag for svendeprøvebedømmelsen.

Metalsmed

Efter sidste skoleperiode i uddannelsen til trin 2 afholder skolen en afsluttende prøve i virksomheden. Prøven udgør en svendeprøve. Reglerne i bekendtgørelse om prøver og eksamen i erhvervsrettede uddannelser finder anvendelse.

Opgaverne stilles af skolen efter samråd med det faglige udvalg. Det faglige udvalg kan udarbejde forslag til opgaver for svendeprøven. Svendeprøven bedømmes ud fra de fagbeskrivelser, der er beskrevet i uddannelsesbekendtgørelsen og uddannelsesordningen for speciallet metalsmeden. Svendeprøven aflægges normalt tidligst 3 måneder før udlæringsdatoen og aldrig mere end 6 måneder før udlæringsdatoen. Prøven finder sted i virksomheden.

Bedømmelsen foretages af 2 skuemestre (censorer) udpeget af det faglige udvalg.

Den praktiske prøve

Den praktiske prøve afholdes inden for uddannelsens praktiktid med følgende varigheder. Prøven foregår i virksomheden og har nedenstående varighed:

Metaltrykker	60 klokketimer
Gravør	60 klokketimer

Prøven anses for færdigudført, når eleven melder klar, og værktøj m.v. er rengjort og på plads.

Generelt

I forbindelse med bedømmelsen af den praktiske prøve gives eleven lejlighed til at redegøre for den anvendte arbejdsproces og den valgte metode og derved til yderligere at demonstrere sine teknisk- og almen faglige samt almene og personlige kvalifikationer i relation til den gennemførte uddannelse.

Vurderingsramme

Skema kan danne udgangspunkt for lærerens og censorernes vurdering af elevernes præstationer i forbindelse med svendeprøven. Skemaet skal ikke betragtes som et checkskema, men alene anvendes som et udgangspunkt i en operationel opdeling af kompetenceområderne i elementer.

Karakter

Mindst en censor skal være til stede ved opstart og afslutning af prøven. Skuemestrene (censorerne) skal være til stede under bedømmelsen af prøven.

Ved bedømmelsen af opgaveløsningerne ved den praktiske prøve giver de to skuemestre samlet én karakter, hvori følgende bedømmelseskriterier indgår:

Elevens teknisk-faglige kompetencer inden for de områder, der er omfattet af uddannelsens mål samt elevens almen-faglige og personlige kompetencer inden for faglig kommunikation, arbejdsplanlægning og -dokumentation samt miljø- og kvalitetsbevidsthed.

Ved uddannelsens afslutning udsteder det faglige udvalg et svendebrev til lærlingen som dokumentation for, at vedkommende har opnået kompetence inden for metalsmed uddannelsen.

Svendebrevet er påført skuemestrenes karakter.

Metaltrykker

Maksimalt tidsforbrug i henhold til uddannelsesbekendtgørelsen er 60 klokketimer.

Arbejdstegningerne, hvorefter lærlingen skal udføre svendeprøven sendes ved prøvens iværksættelse til læremesteren fra udvalget.

Skuemestrene modtager kopi af arbejdstegningerne.

Svendeprøven omfatter optrykning i messing /aluminium. Udvalget vælger 1 af de 4 eksisterende opgaver inde for fremstilling af skål eller fad. Desuden udføres en korpusopgave, som udvalget vælger.

Aluminium/Messing (opgave 2-01-A og 2-02-A)

En skål mindst 250 mm i diameter og ca. 150 mm høj i selve skålen, med omlagt kant og fod med indvendig omlægning.

Skålen drejes indvendig og udvendig, men må ikke slibes med smergellærred.

Aluminium/Messing (opgave 2-07-A og 2-08-A)

Et fad eller en tallerken med omlagt kant mindst 250 mm i diameter.

Denne opgave skal afdrejes og slibes med smergellærred indvendig og udvendig, således at den står med sol.

Kobber – Korpus (opgave 2-03-A, 2-04-A, 2-05-A og 2-06-A)

En lige optrykning på en pokal, cocktailryster eller bæger. Denne optrykning må ikke efterbearbejdes, men skal indleveres til bedømmelse bejdset eller renvasket.

Det er en forudsætning, at lærlingen slår gevind i sine patroner og selv drejer disse. Der udleveres på baggrund af lærlingens egne udregninger materiale til tre rondeller til hvert arbejdsstykke, og hvert af disse materialer mærkes/stemples af den tilsynsførende (skuemestrene).

Ved konstaterede materialefejl udleveres der lærlingen tilsvarende materiale til nye rondeller, og der skal ved prøvens bedømmelse tages hensyn til den tid, der måtte være tabt på grund af materialefejl.

Gravør

Maksimalt tidsforbrug til udførelsen af den praktiske opgave er i henhold til uddannelsesbekendtgørelsen 60 klokketimer. Anmeldelsesblanketten om iværksættelse af svendeprøve fremsendes til MI, så snart datoen for prøven foreligger. Lærlingen gennemfører prøven i virksomheden.

Svendeprøven består af to delopgaver:

Opgave 1, som udvalget vælger ud fra eksisterende tegninger. Lærlingen skanner/rentegner den tilsendte tegning og udfører gravøropgaven. Sekretariatet fremsender til læremester og skuemestre den valgte tegning til opgave 1, således at tegningen forefindes ved prøvens start.

Forberedelserne består i udarbejdelse af skanning/rentegning af tilsendt tegning til opgave 1 samt dokumentation i form af arbejdsbeskrivelse og materialevalg.

Opgave 2: Lærlingen vælger at fremstille en af opgaverne 2- 4.

Den endelige tegning og arbejdsbeskrivelse udleveres under prøven til skuemestrene.

Opgave 1:

- En flade gravering med motiv og skrift med indlagte farver inkl. save og udskæringsarbejde

Opgave 2:

- Et blindprægestempel med motiv og skrift i metal

Opgave 3:

- To prægestempler med motiv og skrift, heraf et i stål

Opgave 4:

- Stålprægestempel til mønt eller medalje

I god tid inden prøvens afholdelse tilstiller udvalget læremester og skuemestre nærmere meddelelse om prøvens afholdelse samt tillige om, hvori denne skal bestå. Arbejdet på svendestykket må ikke påbegyndes før aftale herom er truffet mellem læremester og skuemestre og afbrydelser må kun finde sted efter aftale med skuemestrene. Når svendestykket er færdigt, skal dette omgående meddeles skuemestrene, der noterer tidspunktet for prøvens aflevering, samt hvor lang tid der er medgået til arbejdets udførelse. Skuemestrene er til stede i to dage. Der er mindst en skuemester til stede ved prøvens start. Der foretages opfølgning af én skuemester undervejs i prøvens gennemførelse. Begge skuemestre er til stede ved den endelige bedømmelse.

Ved bedømmelsen skal lærlingen fremlægge tegninger og arbejdsbeskrivelse og disse tages med i bedømmelsen.

Skuemestrene bedømmer følgende:

- Faglig udførelse
- Overholdelse af de krævede mål
- Tiden i forhold til arbejdets art og den opnåede kvalitet (helhedsindtryk)